

Bering Valgmenighed

Aarhusegnens Grundtvigske Valgmenighed

Kirkebladet

L. Cranach "Klagesang for Jesus" - Museum of Fine Arts Budapest

1 - 2019

Februar - marts - april - maj

Død og Opstandelse

Trosbekendelsen

Af Grundtvig har vi lært, at det er ordlyden i *Den Apostolske Trosbekendelse*, som har den allervigtigste betydning for os og vores tro. Selve *bekendelsen* henter ikke sin forklaring fra evangelierne. Det er derimod apostlenes ord, den mundtlige overlevering, der udsiger, hvad det er, vi, som de, tror på.

Sædvanligvis beskæftiger vi luthersk-evangeliske kristne os ikke synderligt meget med Kristi ophold i dødsriget. Dog har det ophold sit eget, lille led i trosbekendelsen: ... korsfæstet, død og begravet, *nedfaret til dødsriget*, på tredje dag opstanden fra de døde...

Jesus døde, og blev begravet Langfredag. Påskelørdag opholdt han sig i dødsriget, for så søndag morgen, at opstå fra de døde. Påskelørdag er ikke en gudstjenestedag. Dog finder vi i salmebogen nogle særligt, stærke digte om netop denne dag.

Salmebogen

Det har altid været hensigten med

salmebogen, at den også skulle bruges som andagtsbog – altså en bog at læse i, en bog med stof til eftertanke.

I anledning af påskens komme, kan det godt give god mening at læse Grundtvigs store digt: "I kvæld blev der banket på Helvedes port". DDS nr. 213. I sig selv er det nok så tankevækkende, at dette heltekvad først blev optaget i Den danske Salmebog i 2002.

Min Jesus, lad mit hjerte få"

DDS nr. 217

Dette digt er en af vore måske kendte påskelørdagssalmer. Den er vidunderlig at synge på Carl Niensens melodi fra hans store blæserkvintet. Her skal vi især bemærke de billeder, salmen benytter sig af. For eksempel i strofe 3, hvor det hedder:

Mit hjerte i den grav, du lå, / til påskemorgen rød,

lad, når det aftner, hvile få / og smile ad sin død!

Død og Opstandelse - forts.

Under salmen står der angivet to forfatternavne: B.C. Lund, 1764 og N.F.S. Grundtvig, 1846. Lunds salme er på hele 31 vers. Det er de sidste fire strofer her, der danner basis for den salme, vi kender fra Grundtvigs hånd.

Hvor Lund fortæller om Jesu sjælekamp, da han knæler ned i bøn i Getsemane Have, Skærtorsdag aften, taler Grundtvig om den klippegrav, hvor Jesu afsjælede legeme Langfredag midlertidigt blev lagt hen efter nedtagelsen fra korset. Tanken var, at den endelige begravelse skulle finde sted på den tredje dag, når den jødiske påskesabbat var omme, vores Påskesøndags morgen, da kvinderne, ganske tidligt om morgenen kom ud og fandt graven tom, netop som de ville gøre den døde klar til den endelige begravelse.

Hjertet

I strofe 3 beder Grundtvig om, at (hans, altså nu, hvor jeg læser det) mit hjerte, når det aftner, (når jeg skal dø), må få lov til at hvile, som Jesu hjerte gjorde; og endelig, at også

jeg selv må finde hvile i en grav som hans, indtil det på opstandelsens dag bliver påskemorgen rød. Da kan hjertet smile ad sin død.

At hjertet kan smile ad sin død, betyder med Grundtvigs ord, at vi ikke skal fortvivle over, at vi skal dø, idet vi dør i troen på Gud. Derfor kan Grundtvig også slutte sin salme med endnu en bøn:

Før så mig arme synder hjem / med din retfærdighed / til dit det ny Jerusalem, / til al din herlighed.

Hør vor helligaftens bøn! DDS nr. 214
Også denne Grundtvigsalme hører med til påskelørdags læsning. Til sidst, i strofe 5, siges her direkte, at medens vi læser (synger), er vi til stede påskelørdag; mellem korsfæstelsen i går og opstandelsen i morgen:

Kristus! Ære være dig! / Takkesang evindeligt!

Ved korsfæstelsen i går / lægte du vort banesår!

Ved opstandelsen i morgen / slukker du al dødning-sorgen!"

Død og Opstandelse - forts.

Der venter bag Langfredags nat

DDS nr. 216

K.L. Aastrup var Grundtvigs "elev"; han tænkte og digtede videre ud fra Grundtvigs tanker.

Der venter bag Langfredags nat / en påske-morgenrøde. / Men seglet er for graven sat, / og kold er nu den døde.

.....

*Der er for graven sat en sten, / som ej sig lader røre;
og indenfor er tørre ben. / Hvad er da mer at gøre?*

Der er for stenen sat et segl, / som holder mig i mulde, / og ikke blot af fald og fejl, / men af mit hjertes kulde.

Stenen

Ikke alene føler vi, at døden har magten over os, har sejret. Døden ér vores vilkår. I digtet er det min og din død, der er tale om. Når vi er døde, og der er sat en sten på vores grav, holdes vi ikke blot på plads i jorden på grund af dødens skyld, menneskets fejl og fald. Men fordi vore hjerter er kolde.

Grav i Nazareth - Foto: Pixabay

Død og Opstandelse - forts.

Her tænkes ikke på et billede af et koldt og hårdt menneskehjerte. "Hjertets kulde" er det konkrete billede på dødens realitet. Livet, vi fik givet, er levet; der er ikke mere. Menneskets liv er nået frem til sit definitive endepunkt.

Og så alligevel!

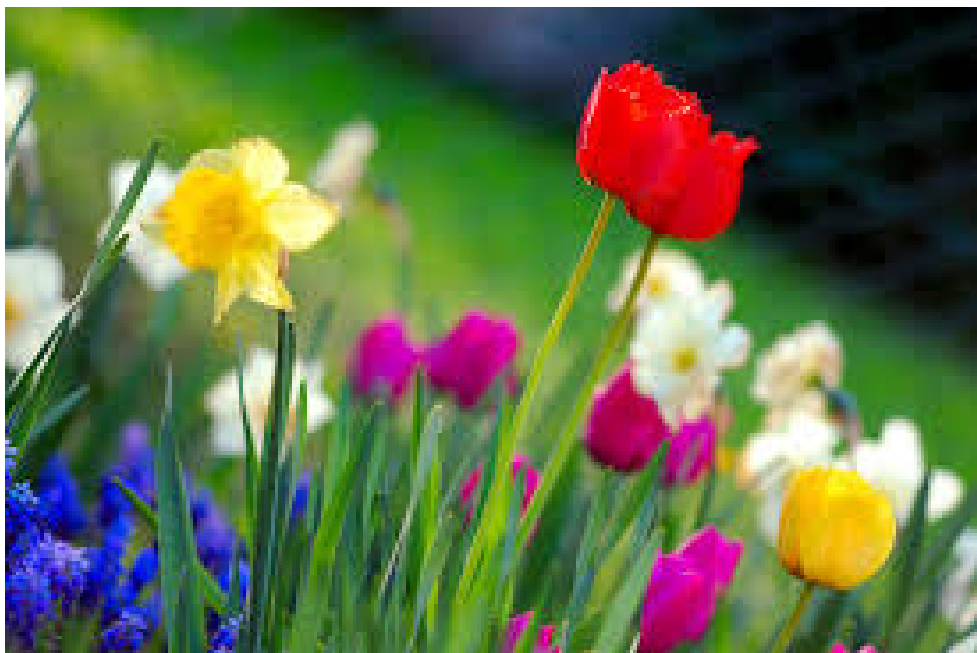
Med troens sprog kan vi stadig nå vore døde, også selv om deres hjerter nu er kolde. Aastrup insisterer på, at ikke mennesket, men Gud, altid har det sidste ord at sige om et menneske, om os.

Så er det da en nådes-sag, / hvad der af mig skal blive, / om Herren gør en Påskedag / og kalder dødt til live.

Salmerne her, påskelørdagsdigtene, giver os hjælp og mod til, og gør det langt mere forståeligt, at vi kan ønske hinanden en glædelig Påske.

Glædelig Påske – glædelig Opstandelse.

MB

Joakim Skovgaard

Joakim Skovgaard, *Kristus i de dødes rige*, 1891-94, Statens Museum for Kunst, www.smk.dk, public domain:

Billedkunstneren Joakim Skovgaard, Forrest ses Eva og Adam, ved hvem 1856 – 1933, malede sit kæmpeværk syn den kom ind i verden. Sammen "Kristus i de dødes rige" i årene 1890 med alle de mange andre døde ræk- - 94 . Han var stærkt inspireret af ker de deres arme frem mod Kristus, Grundtvigs store digt, "I kvæld blev det livgivende lys. der banket på helveds port".

Billedet findes på Statens Museum for Kunst. Det forestiller Kristus, der som sejrherre "knuser" slangen og påskelørdag stiger ned til helvedet træder på kraniet. for at "træde døden under fode" og dermed frelse mennesket fra dødens Øverst til venstre anes en mørk skikkelse, der flygter væk fra lyset.

Joakim Skovgaard

Joakim Skovgaard, "Jesus tilbagekomst fra dødsriget" 1901-06.
Fresko, Viborg Domkirke - Foto Carsten Bach-Nielsen

I 1906, i forbindelse med den indvendige udsmykning af Viborg Domkirke, malede J. Skovgaard "Jesu tilbagekomst fra de dødes Rige" i domkirkens kor.

Dette billede er knap så udfordrende som det fra 1894. Jesus og de opstandne er her iført hvide kjortler. Til gengæld kommer de op ad dødens gab: Skovgaard får klipperne til at fremstå som tænder. To engle er ved at åbne paradiset's døre.

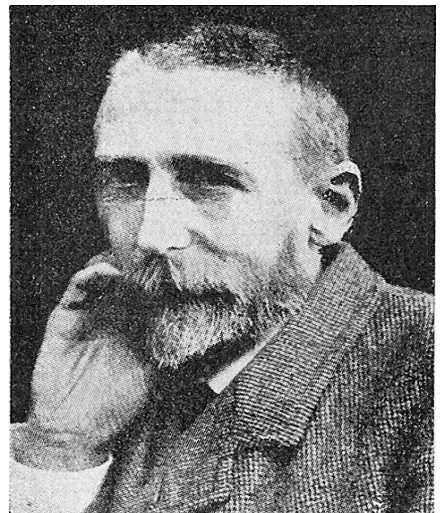

Foto af Joakim Skovgaard fra bogen "Smaa Biografier" af Th. Heltoft & Kr. Svane . Wikipedia.com - Public domain

Det sker i Bering Valgmenighed

Februar

Søndag 3. kl. 10.00 Højmesse EjN - *Efter højmessen fortsætter vi i forsamlingshuset:*
4.s.e.H3K

Søndag 3. kl. 11.30 Frokost og foredrag ved Ejvind Nielsen

Søndag 17. kl. 10.00 Højmesse KH
Septuagesima *Kirkekaffe*

Torsdag 28. kl. 19.30 Syng sammen-aften.

Marts

Søndag 3. kl. 10.00 Højmesse MB
Fastelavn

Torsdag 14. kl. 19.00 Aftengudstjeneste og generalforsamling

Søndag 31. kl. 10.00 Højmesse MB
Midfaste *Kirkekaffe*

MB: Margrethe Barfoed - KH: Kjeld Holm - EjN: Ejvind Nielsen

Det sker i Bering Valgmenighed

April

Søndag 14. kl. 10.00 Højmesse KH

Palmesøndag

Torsdag 18. kl. 10.00 Højmesse KH

Skærtorsdag

Fredag 19. kl. 10.00 Højmesse MB

Langfredag

Søndag 21. kl. 10.00 Højmesse MB

Påskedag

Mandag 29. Gåturene i samarbejde med Bering
UGF starter

Maj

Søndag 5. kl. 10.00 Højmesse MB

2, s.e.påske *Kirkekaffe*

Lørdag 11. kl. 10.00 Markedsdagen åbner

kl. 11.00 Musikandagt MB

Søndag 26. kl. 10.00 Højmesse KH

5.s.e.påske

Juni

Søndag 2. kl. 8.00 Menighedsudflugt til Christiansfeld

Søndag 9. kl. 10.00 Højmesse MB

Pinsedag

MB: Margrethe Barfoed - KH: Kjeld Holm

Det sker

Livsnerven i Valgmenighedens virke er naturligvis gudstjenesterne
Vi henviser til Gudstjenestelisten, der findes på midtersiderne.
Her fremgår det, hvornår gudstjenesterne foregår og med hvem.

03.02 Humor i tilværelsen

V/pastor emeritus Ejvind Nielsen. Se nærmere i kirkebladet nr. 3 2018 side 14.
Entre inkl. sandwich og kaffe kr. 100,00

28.02 Syng sammen

Igen i denne sæson har vi "Syng sammen-aften" med Marianne og Filt. Ingen af disse kunne drømme om at ændre konceptet, som har gjort, at vores "Syng sammen-aftener" er så populære.

Som sædvanligt begynder vi klokken 19.30 i forsamlingshuset.

14.03 Generalforsamling

Klokken 20 i forsamlingshuset.

Aftenen indledes med gudstjeneste i kirken klokken 19.00

29.04 Gåture

Igen i år har vi i samarbejde med BUGF hver mandag **gåture** i vores skønne områder.

Deltagelse er gratis, og kyndige folk vil forestå turene.

Se nærmere på opslag, der vil blive sat op, når vi nærmer os den 29.04.2019

11.05 Markedsdag

Se nærmere side 13

02.06 Menighedsudflugt

I år er turens mål Christiansfeld.

Vi starter fra Bering klokken 08.00 og kører i bus, i forventet strålende sol, til Brødremenighedens kirke, hvor der er gudstjeneste klokken 10.30.

Efter gudstjenesten vil en særdeles kompetent guide forestå rundvisning og fortælling om Brødremenigheden.

Naturligvis vil der blive god tid til at spise den medbragte frokost. På turen hjem vil vi finde et godt sted til eftermiddagskaffe. Forventet hjemkomst senest klokken 18.00. Pris pr person kr. 100,00, børn gratis. Tilmelding senest den 24.5. hos Dorthe på telefon 20 67 47 36 eller på mail demads@youmail.dk.

Kæmpestenen på Skovlide

I oktober fik vi på Skovlide gravet en kæmpesten op af jorden, - en sten som i generationer har drillet ved markarbejdet.

For godt 75 år siden forsøgte min far Knud at grave stenen fri. Han måtte helt ned i to meters dybde for at fornemme hvilken kæmpe, det var.

På dette tidspunkt var der ingen maskiner som på nogen måde kunne flytte så stor en sten. Derfor var det almindeligt, at sprænge dem med en stang dynamit. Efter sprængningen ville stenen mere eller mindre være delt i mindre stykker, og med heste og de bare næver kunne stykkerne fjernes. Dette arbejde var før krigen her på egnen betroet Albert Jensen i Edslev.

Og Albert var da også ude at se på kæmpestenen, som min far delvis havde gravet fri. Men han var betænkelig. En dynamitladning som skulle kunne dele den store sten skulle være så stor, at den ikke blot ville ødelægge stenen, men også knuse ruderne og sandsynligvis få bygningerne til at slå revner. Forsøget på at få fjernet stenen blev opgivet.

Efterfølgende har min far fortalt om stenen. Både min bror Ole og jeg kan huske hvordan han malende beskrev stenen og når han skulle sammenligne med noget, sagde han: "Den sten er så stor som vores spisekammer".

Her i efteråret har Lea og jeg fået gravet en sø nord for gården. Da gravemaskinen var på gården, var vi enige om, at nu måtte vi se hvor stor stenen var. Midt på eftermiddagen var Niels Holm fra Bering færdig med udgravning af søen og inden fyraften ville han lige "snuppe" stenen. Men den var så stor, at gravemaskinen ikke kunne trække den op. I stedet lavede Niels en skrå rende ned til bunden af stenen. Ved at lirke lidt med stenen skiftevis i den ene og anden siden lykkedes det at få den op til jordens overflade. Men da var der også gået en 6-7 timer. Efterfølgende er kæmpestenen flyttet så den nu står vest for vores nye sø.

Stenen er så stor, at den er kommet på kortet over kæmpestenen i Danmark. Geolog Henrik Granat fra GEUS (Danmarks geologiske Undersøgelser) var på besøg hos os for at se nærmere på stenen og i den for-

Kæmpestenen på Skovlide

bindelse blev den målt og vurderet. Den måler 3,5 x 3,5 x 2,1 m og det betyder, at den vejer omkring 36,5 ton.

Henrik Granats vurdering er, at stenen er en typisk granitsten som er flyttet til Danmark fra sydlige Sverige for 15-18.000 år siden.

Den sidste istid strakte sig over mange tusind år og i den periode var der tre isfremstød mod Danmark.

Det første kom fra nord, det andet fra nordøst og var det, der dannede den kendte israndslinje fra Bovbjerg ind til Viborg og mod syd til landegrænsen.

Det tredje og sidste isfremstød kom fra øst og nåede lige netop her til Østjylland. Det er Henrik Granats vurdering, at stenen er flyttet til Danmark med det tredje fremstød.

Stenen har skurestriber på både undersiden og oversiden. På undersiden kan man fornemme, at der ligefrem er slidt adskillige centimeter af stenen på dens vej fra Sverige. Striberne på oversiden er fremkommet efter, at stenen har lagt sig og iskapen efterfølgende har bevæget sig hen over stenen. Iskapen har inde-

holdt sten og grus og under dens enorme tryk har materiale dannet

Foto: Lea Bent Andersen

spor i den hårde granit.

Stenen har i dag en flot placering på kanten af søen. Den er rejst op, så man kan se begge sider af stenen.

Her i vinter er det vådt og ujævnt omkring stenen. Men til foråret vil vi etablere græs, så man kan gå tørskoet hen til den. Stenen kan ses fra Brydehøjvej og fra Knudevejen, og man er velkommen til at gå ind på marken og tage den i nærmere øjesyn.

Thomas Bent Andersen

Markedsdag i Bering

Festlig markedsdag i Bering for hele familien

Lørdag, den 11. maj kl. 10-16

Området omkring kirken, præstegården og forsamlingshuset bliver denne dag forvandlet til en livlig markedsplads. Der bliver telte med kræmmerboder, øltelt og pølsebod og caféfelt med kaffe og hjemmebag. Der er mulighed for at leje bordplads i kræmmerteltene. Det koster 100 kr. for voksne, mens det er gratis for børn.

Fællessang i caféfeltet og folkemusik på pladsen medvirker til den gode stemning

I forsamlingshuset kan børnene være med til gøgl og hygge, og i gymnastiksalen bliver redskaberne stillet op til tons og tummel

I kirken afholdes en musikandagt, hvor man i det smukke kirkerum kan nyde en rolig stund.

Det er de mange aktive medlemmer af Bering Valgmenighed, Bering Ungdoms- og Gymnastikforening og Bering Amatørteater, der står bag markedsdagen.

Fra alle tre foreninger glæder vi os til

igen i år at møde mange børn og voksne fra nabolaget og få en hyggelig dag i selskab med hinanden.

Vi håber også at det giver endnu flere lyst til at deltage i aktiviteterne og være med i fællesskabet i Bering fremover.

Hvis du vil vide mere eller vil tilbyde din hjælp på markedsdagen, så kontakt Ellen Ryge Matthiesen, mail: ellenmatthiesen@mail.dk, eller telefon 86 92 19 90 eller 26 81 52 90

Hvis du vil leje bordplads i et af teltene, så skriv en mail til Arne Ryge Petersen, arneryge@gmail.com. Tlf. 60 64 83 62.

Ellen Ryge Matthiesen

2 arrangementer – 1 liturgi

Søndag, den 4. november dannede kirke og forsamlingshus, rammen om to meget forskellige arrangementer, men i samme ramme.

Om formiddagen højmesse i kirken og om aftenen fællesspisningen i forsamlingshuset. Og det slog mig, hvor ens liturgien ved disse to – indholdsmæssigt forskellige arrangementer, egentlig var: Gudstjenestens indgangsbøn blev i forsamlingshuset varetaget af Henning, der bød velkommen. Indgangssalmen blev fundet i højskolesangbogen, Fadervor og velsignelse skipperlabskovs og æblekage og udgangsbøn kaffe og "vrøvl" (småkager). Salmer fandtes i Højskolesangbogen, hvor de ledsagede de pauser, der opstod mellem retterne.

Men forskellen var, at hvor gudstjenesten, ikke mindst takket være Margrethe gav en et intellektuelt skub, så var fællesspisningen mere henvendt til det materielle, og hvilken søndag blev kombinationen da ikke. De bibelske tekster fra en tid før os, men med masser af "næring", opskrifterne ligeledes fundet i ældre tekster, men også her spækket med næring og veltillavede retter.

Jeg kan kun takke for en søndag, fyldt med god næring og forestået af kapaciteter. Hvor er vi dog privilegerede i Bering. - I øvrigt er sammenligningen ikke min, men set i Kristeligt Dagblad og ide forhenværende biskop Kresten Drejergaard.

Lars Christensen

Annie Get Your Gun

Oplev eller genoplev denne dejlige Irving Berlin musical i Bering forsamlingshus.

Bering amatørteater spiller fra den 25. april til 3. maj 2019, i alt 7 forestillinger. Læs meget mere om forestillingen på www.beringat.dk. Det er også her du køber din billet. Billetsalget sættes i gang den 25. februar.

Rejse til USA - Drømmen om Amerika

9. - 20. september 2019

En anderledes rejse i hjertet af USA med historisk og kulturelt indhold

om drømmen, som førte over 300.000 danskere til en ny tilværelse i "Guds eget land".

Mød efterkommere af de danskere', der drog over Atlanten.

Se hvor de bosatte sig og oplev deres store gæstfrihed og hjertelighed.

Oplev enestående natur på den store slæde prærie og i de imponerende Black Hills.

Udførligt program og yderligere oplysninger: Rejseleder Erik Nørkjær på mobil: 21 61 55 01 eller på mail: enorkjaer@gmail.com, og på: www.holstebrovalgmenighed.dk

Rejsen arrangeres af: Sdr. Nærrå Valgmenighed og Holstebro Valgmenighed i samarbejde med Foreningen af Grundtvigske Valg- og frimenigheder

Høstgudstjenesten i Bering 2018

Foto fra høstgudstjenesten
Fotograf: Lis Christensen

Formand: Lars Christensen
Grøfthøjparken 157 G 3.sal - 8260 Viby
Telefon: 60 88 76 50
formand@beringvalgmenighed.dk

Næstformand: Thomas Bent Andersen
Brydehøj 25 - 8362 Hørning
Telefon: 51 50 47 10
naestformand@beringvalgmenighed.dk

Kasserer: Else Marie Pedersen
Ustrupvej 18 - 8660 Skanderborg
Telefon: 86 52 29 72
kasserer@beringvalgmenighed.dk

Sekretær: Jørn Borch
Hasseltoften 17 - 8361 Hasselager
Telefon: 86 28 11 02
sekretaer@beringvalgmenighed.dk

Medlemmer: Dorthe Madsen
Pilegårdsvej 35 - 8361 Hasselager
Telefon: 20 67 47 36
medlemmer@beringvalgmenighed.dk

Praest: Margrethe Barfoed
Torshøjvænget 15 - 8361 Hasselager
Telefon: 86 92 88 78
praesten@beringvalgmenighed.dk

Hjælpepraest Kjeld Holm
Biskop emeritus
Marselis Boulevard 32, II t.v.
8000 Aarhus C
Telefon 40 18 11 13 - kjh@km.dk

Graver: Ole Ravnholt Sørensen
Almuevej 46, 8660 Skanderborg
Telefon: 24 61 99 79
graver@beringvalgmenighed.dk

Organist: Niels Jakob Filt
26 50 48 44
organist@beringvalgmenighed.dk

Forsamlingshuset:
Forpagter: Marianne Ankersen
Torshøjvænget 176 - 8361 Hasselager
25 52 32 81
huset@beringvalgmenighed.dk

Kirkebladet:
Ansvarshavende redaktør:
Lars Christensen
Redaktionen: Margrethe Barfoed,
Ellen Matthiesen og Henning Madsen.

Kirkebladet udgives af Bering Valgmenighed, og udkommer tre gange om året. Vil du være med til at gøre bladet spændende, så modtager redaktionen bidrag til bladet; gerne med billeder.

Foreningens hjemmeside:
www.beringvalgmenighed.dk

Stof til Kirkebladet afleveres til redaktionens mail demads@youmail.dk

Næste nummer udkommer juni 2019
Deadline for indlæg 30. 04. 2019

OBS! Ved adresseændring:
PostNord meddeler os ikke adresseændring. Derfor bedes du venligst give os besked hvis du får ny adresse, enten på tlf. 20 67 47 36 eller meget gerne på mail: demads@youmail.dk.

Svanemærket tryksag
5041 0826 LaserTryk.dk